

Kā sagatavoties pārgājienam

Ko es ņemšu līdzi pārgājienā?

Vai zini, kā jāsagatavojas pārgājienam? Kas jāieliek pārgājiena mugursomā, lai nekas nebūtu aizmirsts, taču arī netiktu paņemts nekas lieks? Kurš gan gribētu nest smagāku somu nekā nepieciešams!

Kā jau komandu spēlē, tev kopā ar klases biedriem jāizveido vairākas komandas. Jo vairāk komandu, jo spēle būs interesantāka! Komandas sastāvā var būt tikai 2 spēlētāji, bet var būt arī 4 līdz 6 spēlētāji.

Šajā spēlē tev vajadzēs domāt par dažādām lietām, kuras būtu noderīgas konkrētajā pārgājienā. Lai tiešām izprastu, kas pārgājienā vajadzīgs un kas tajā nemaz nav vajadzīgs, spēles laikā domāsim par garāku pārgājieni – pat divas dienas ilgu. Protams, vispirms mums jāiegūst pieredze vairākos vienas dienas pārgājienu. Sāksim spēli!

Katrai komandai tiek iedotas vienāds kartīšu komplekts. Uz katras kartītes ir attēls un arī paskaidrojums, kas tas ir. Tev kopā ar savu komandu vajadzēs atlasīt lapiņas ar lietām, kuras, tavuprāt, šajā pārgājienā varētu ņemt līdzi, bet liekās lapiņas būs jāatdod skolotājam. Rūpīgi apdomā un pārrunā ar saviem grupas biedriem, vai tiešām tās lietas šajā pārgājienā noteikti nav jāņem.

“Tu un vēl 10 skolēni, kā arī skolotājs dosieties divu dienu pārgājienā. Tiksimies pie skolas un uz pārgājiena maršruta sākumu brauksim ar vilcienu. Pārgājiena maršruts ies pa meža ceļiem, gar upju malām, kalnā augšā un lejā. Otrā dienā atgriezīsimies atpakaļ pie skolas. Pārgājiens plānots septembra beigās.”

1. Uzdevums – no visām kartītēm atlasīt 10 kartītes ar lietām, kuras noteikti šajā pārgājienā nebūs vajadzīgas. Laiks – 10 minūtes. Kartītes ar lietām, kuras nebūs vajadzīgas, nodod skolotājam. Droši jautā skolotājam, ja kaut kas no kartītēs attēlotā inventāra tev nav zināms.
2. Pārgājiena maršruts ir tas pats, bet vēl noteikti ir palikušas tādas lietas, bez kurām šajā pārgājienā tomēr varētu iztikt. Noņem vēl 10 kartītes. Laiks – 10 minūtes. Kartītes ar lietām, kuras nebūs vajadzīgas, nodod skolotājam.
3. Lai pārgājienā izjustu “piedzīvojuma garšu”, noņemiet vēl 10 kartītes. Protams, tajās ir tādas lietas, kuras šajā pārgājienā varētu būt noderīgas, bet atstāj kartītes ar lietām, bez kurām nevarētu iztikt.
4. Nu jums palikušas 10 kartītes. Taču neparedzētas situācijas dēļ jānoņem vēl 5 lietas, lai paliktu tikai 5 svarīgākās lietas, bet kurām šajā pārgājienā nekādi nevar iztikt.
5. Nu katrai komandai ir 5 kartītes ar lietām, bez kurām pārgājienā nekādi nevar iztikt. Vai visām grupām ir vienādas kartītes? Vai mēs, kopīgi diskutējot un pamatojot savas domas, varam klasē vienoties, kuras ir tās 5 lietas, bez kurām noteikti nevar doties pārgājienā?

Kartišu piemēri

 KAROTE	 PRĪMUSS
 TUALETES PAPĪRS	 VIRVE
 GUĻAMMAISS	 NAUDA
 TELTS	 SĒRKOCIŅI
 NAZIS	 PIEZĪMJU BLOKNOTS
 SILTA JAKA	 APTIECIŅA

PULKSTENIS

MUGURSOMA

PĀRTIKA

TERMOSS

MOBILAIS TELEFONS

KATLS

LUKTURĪTIS

LIETUS APMETNIS

APAVI

ZEĶES

RAKSTĀMLIETAS

LIETUSSARGS

Gatavs ceļam?

Atrodi dabā salīdzinoši līdzenu vietu, iezīmē starta līniju un laukumu (10–15 metru lielumā). Laukuma vidū – “purvā” – dažādās vietās atrodas pārgājienam nepieciešamais inventārs, bet laukuma galā – mugursoma. Stafetes kociņa vietā būs 2 “purva dēļi”.

Uzdevums – pārvietojoties pa purva dēļiem (pārceļot uz priekšu, vienlaikus nepieskaroties zemei ar kājām un rokām), jāpaņem viens inventāra priekšmets (tostarp apģērbs) un pareizi jāieliek mugursomā (smagākajām lietām jābūt mugursomas apakšā). Izmantojot “purva dēļšus”, jāatgriežas pie starta līnijas un jānodod tos nākamajam dalībniekam. Pēdējais komandas dalībnieks dodas pakal sakrāmētajai mugursomai. Uzmanies – laukumā atrodas arī tādas lietas, kuras pārgājienā nav nepieciešamas!

Komandas spēle “Bums”

Dažreiz nav iespējams uzdevumu veiksmīgi paveikt vienam. Vajadzīga laba komanda, lai to izdarītu.

Kopā ar savu komandu (6–8 dalībniekiem) izplānoji un veiciet sekojošu uzdevumu. Jums jāpārber bumbiņas no viena spaiņa otrā. Pie otrā spaiņa jūs tiekat klāt, tikai veicot konkrētu maršrutu, kuru norādīs skolotājs. Ceļā var gadīties kāds paugurs, bedre, krūmi, tāpēc esiet uzmanīgi!

Nemiet vērā, ka nedrīkst pieskarties spaiņiem! Jūs drīkstat turēt tos tikai aiz pašiem virvju galiem (cilpām), kuras piestiprinātas pie spaiņa. Ja kāds dalībnieks tur virvi tālāk par gala cilpu vai pieskaras kādam no spaiņiem, uzdevums jāsāk no sākuma. Uzdevums būs pabeigts, kad pilnīgi visas bumbiņas būs pārbērtas otrā spainī.

Vai pirms uzdevuma veikšanas izvērtējāt vietu, pa kuru būs jānes spainis? Vai laikus pamanījāt, ka dažās vietās jābūt īpaši uzmanīgiem?

Vai paskatījāties, ka virvju gali, aiz kuriem nesāt spaini, ir dažāda garuma? Kuriem komandas dalībniekiem vajadzēja ņemt īsākos, bet kuriem – garākos virvju galus?

Kā tev šķiet – vai tava komanda labi tika galā ar uzdevumu?

Svarīgā krava

Šo uzdevumu, tāpat kā iepriekšējo uzdevumu, nav iespējams izpildīt individuāli. Tev būs nepieciešama komanda!

Kopā ar savu komandu (4 dalībniekiem) izplānoji un veiciet šeit aprakstīto uzdevumu.

Jums būs jātransportē “svarīga krava” – trauks ar priekšmetiem, piemēram, bumbiņām, kurš atrodas uz dēļa. Pie dēļa piestiprinātas 4 virvītes ar cilpiņām. Transportējot kravu drīkstat turēt tikai aiz šīm virves cilpiņām.

Pirms sākt izpildīt uzdevumu, izpētiet ceļu, pa kuru jums būs jāiet. Būs jākāpj kalnā, jānolaižas gravā, jāiziet caur pašaurām vietām, piemēram, starp diviem kokiem. Komandā izplānojiet, kā jūs to varētu izdarīt pēc iespējas īsākā laikā.

Uzdevums būs pabeigts, kad “Svarīgā krava” (neko pa ceļam nepazaudējot), būs nogādāta finiša zonā.

Vai, pirms sākt pildīt uzdevumu, izvērtējāt vietu, pa kuru būs jānes krava? Vai laikus pamanījāt, ka dažās vietās jābūt īpaši uzmanīgiem?

Kā tev šķiet – vai tava komanda labi tika galā ar uzdevumu?

Veiklais tarzāns

“Tarzāna” lēciens var būt ļoti vienkāršs uzdevums, bet tas var būt arī labs pārbaudījums tavai veiklībai un koordinācijai!

Nostājies iezīmētajā laukumā ar numuru 1 un ar virves palīdzību pārlec uz 2. laukumu, tad pēc kārtas uz 3., 4., 5. laukumu un atgriezies 1. laukumā. Centies lēkt tā, lai ne ar vienu kāju nepārkāptu laukuma robežas. Turklāt katrā laukumā jāatbalstās ar abām kājām. Sākumā pietiks ar 2 metru attālumu starp laukumiem, bet kad uzdevums jau liekas par vieglu, attālumu var palielināt. Vari arī pārbaudīt, cik veikli tiec galā ar uzdevumu, uzņemot laiku.

Padomā, kā vieglāk turēties virvē, lai tā neizspruktu no rokām. Nav droši tīt virvi ap plaukstu, jo tad vari sevi savainot. Varbūt pamēģini iesiet virves galā mezglu – ja saķersi virvi virs tā, iespējams, būs vieglāk veikt uzdevumu.

Purva bridēji

Tev kopā ar klases biedriem ir jānostājas vienā rindā un jāsadodas rokās. Jums priekšā atrodas no klučiem izveidots “burvju purvs”, kuram pāri var tikt tikai tad, ja visi esat kā viens. Kā to varētu paveikt? Ļoti vienkārši – jāsadodas rokās un, pārvarot “purvu”, nevienā brīdī nedrīkst atlaist rokas. Protams, viegli var būt tikai tad, ja katrs domās ne tikai par sevi, bet arī par sev priekšā un aizmugurē esošo dalībnieku.

Ja tomēr kādā brīdī sanāk rokas atlaist, sāciet uzdevumu no sākuma! Ja kāds no komandas atbalstās “purvā” ar roku vai kāju, arī tad uzdevums jāsāk no sākuma.

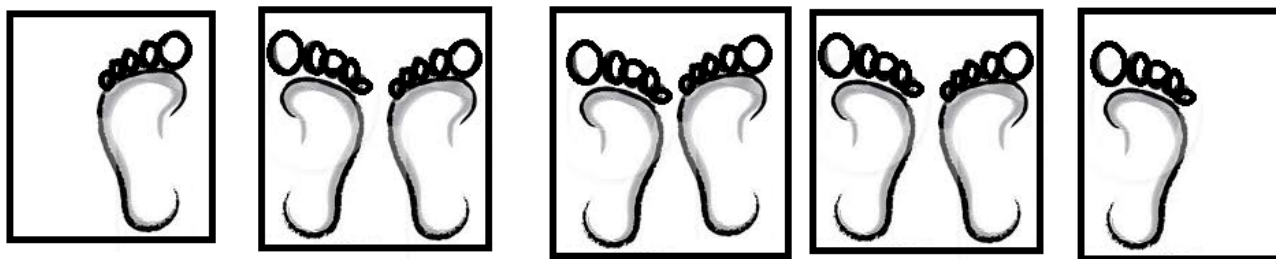
Kurā mēģinājumā jums izdevās uzdevumu izpildīt līdz galam? Kuriem dalībniekiem, jūsuprāt, bija grūtāk – pirmajam, pēdējam vai tiem, kuri atradās vidū?

Uzdevumu var atkārtot, mainot dalībnieku secību, kā arī “purva” klučīšu izvietojumu.

Divas jā, trīs nē

Jums nepieciešama laba komanda, kas spēj kopā veikt uzdevumu, un dēļiņi, kuru ir par vienu vairāk nekā komandas dalībnieku. Piemēram, ja komandā esat 10 cilvēki, būs nepieciešami 11 nelieli dēļiņi (tik lieli, lai uz tiem varētu stāvēt ar abām kājām). Dēļiņus novietojiet vienā garā rindā un uzkāpiet tā, lai katrs stāvētu uz diviem dēļiņiem (viena kāja uz viena dēļiņa, otra uz otra dēļiņa). Svarīgi ir tas, ka uz jebkura dēļiņa drīkst atrasties tikai 1 vai 2 kājas, bet nedrīkst būt 3 kājas. Vai ar šo uzdevumu tikāt galā?

Tagad pienākusi kārta galvenajam uzdevumam – pirmajam un pēdējam dalībniekam ir jāsamainās vietām, bet tā, lai nevienš nenokāptu no dēļiņa un uzdevuma veikšanas laikā nevienā brīdī uz neviena dēļiņa nebūtu 3 kājas (par šo nosacījumu komandai ir jādomā visvairāk – ja pirmajā reizē nesanāk to ievērot, pacientieties nākamreiz).

1. attēls. Uzdevums “Divas jā, trīs nē” (attēlos uzdevuma sākums, 4 dalībnieki, 5 dēļiņi).

Autores veidots attēls

Uzdevums ir pabeigts, kad malējie dalībnieki ir samainījušies vietām. Ja uzdevuma laikā neizdodas ievērot tā nosacījumus, uzdevums jāsāk pildīt no jauna – vai vismaz jācenšas pieļaut pēc iespējas mazāk neprecizitāšu.

HOP!

Jūsu komandai ir doti vairāki dēļiņi – tieši tādi paši kā iepriekšējā uzdevumā. Dēļiņu skaits ir vienāds ar komandas dalībnieku skaitu. Jums no dēļiņiem ir jāizveido neliels aplis tā, lai starp dēļiņiem būtu ļoti maza atstarpe – tie pat var savā starpā saskarties.

Katrs dalībnieks uzkāpj ar abām kājām uz viena no dēļiņiem.

Uzdevums: pēc signāla “hop!” visiem ir jālec uz nākamā dēļiņa (pretēji pulksteņa rādītāja kustības virzienam). Kā to var izdarīt, ja nav neviena lieka dēļiņa? Tas izdosies tikai tad, ja komandas dalībnieki savā starpā sadarbosies. Visiem jābūt ļoti precīziem, lai reizē lēktu un nokļūtu uz nākošā dēļiņa.

Eksperimentējot nosakiet, kā jūsu komandai to visvieglāk izdodas paveikt. Daži no piemēriem:

- tiek mainīts vadītājs, kurš saka “hop”;
- jūs veicat uzdevumu, sadevušies rokās;
- veicat uzdevumu, uzliekot rokas priekšā stāvošajam uz pleciem;
- veicat uzdevumu, lecot pulksteņa rādītāja kustības virzienā;
- veicat uzdevumu, lecot atpakaļ.

Platforma

Jūsu komandai doti vairāki dēļi – tieši tādi paši kā iepriekšējā uzdevumā (dēļu ir tik, cik komandā dalībnieku). Jums jāizveido platforma – vieta, kur var patverties visa komanda. Uz komandas izveidotās platformas jāspēj nostāvēt vismaz 10 sekundes, nepieskaroties pie zemes ne ar vienu kāju vai roku. Jāievēro, ka tā ir viena platforma, tāpēc katram dēlim ir jāsaskaras ar kādu citu dēli.

Izdevās salikt dēļus tā, lai katrs dēlis pieskartos kādam citam dēlim – vismaz vienam? Uzdevums droši vien šķita pārāk viegls. Tagad noņemiet vienu dēli un veiciet šo pašu uzdevumu ar vienu dēli mazāk.

Kāds ir jūsu komandas sasniegums? Kāds ir mazākais dēļu skaits, uz kura visa komanda var sastāties un noturēties 10 sekundes?

Nostiprini virvi, pārvari šķērsli!

Dabā ir dažādi šķēršļi, kurus nākas pārvarēt. Bieži vien tas jā dara pārgājienos. Dažreiz šķēršļu pārvarēšanai vajadzīgs spēks, līdzsvars vai vienkārši neliels drosms. Šādās situācijās ļoti palīdz virve un, protams, zināšanas, kā ar to darboties. Tu esi jau apguvis mezglu virves piesiešanai – kāpslīti. Bet, ja viena virve izrādās par īsu, bet ir pieejama vēl kāda cita virve, tās var sasiet kopā ar plakano mezglu, izveidojot pietiekami garu virvi.

Iemācies apsiet vienu virves galu ap koku. Pie virves turoties, būs vieglāk uzkāpt stāvā kalnā, un vieglāk spēsi pārvarēt baļķa šķērsli, ja būs pie kā pieturēties.

Iemācies piesiet vienu virves galu pie koka, savilkt to, cik stingri vien vari, un piesiet pie koka otru virves galu. Tas ļoti labi noderēs, ja pārgājienos vajadzēs pārvarēt kādu šķērsli, piemēram, šķērsot upi pa nokritušu koku. Protams, lai piesietu virves galu, pirmajam šķērsli jāpārvar drosmīgākajam un zinošākajam.

Vai mezgls šķita grūts? Vai ātri sasēji to? Ja iemācīsies pareizi siet, tas būs ātri un droši. Lai pārējiem dalībniekiem būtu drošāk iet, pieturi virvi nostieptu, lai tā ir stingrāka.